

Na temelju članaka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine", br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18 i 98/19), nakon provedene rasprave na sjednici Nastavničkog vijeća 24. kolovoza 2021. godine, Vijeća roditelja 16. rujna 2021. godine i Vijeća učenika 16. rujna 2021. godine, Školski odbor Srednje škole Otočac na 12. sjednici održanoj 21. rujna 2021. godine donio je

ETIČKI KODEKS

neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Srednjoj školi Otočac

1. OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

- (1) Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Srednjoj školi Otočac (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) određuje se etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Srednje škole Otočac (u daljnjem tekstu: Škola).
- (2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo i osobna odgovornost.
- (3) Primjena ovog Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike Škole i sve korisnike usluga Škole.

Članak 2.

- (1) Etički kodeks Škole sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Škole.
- (2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici škole, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju.
- (3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Škole.

Svrha Etičkoga kodeksa

Članak 3.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih korisnika usluga Škole.

Članak 4.

Svi učenici, roditelji/skrbnici i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

II. TEMELJNA NAČELA

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 5.

Škola mora svakom radniku i učeniku osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te druga prava zajamčena Ustavom i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 6.

Svi radnici Škole i korisnici usluga Škole moraju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo, te im mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 7.

- (1) Svaki radnik Škole i korisnik usluga Škole treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje su u suprotnosti s objektivnim prosuđivanjem te etičnim i profesionalnim obavljanjem radnih obveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 8.

- (1) Od nastavnika se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima/skrbnicima i ostalim zaposlenicima i suradnicima, te da u svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.
- (2) Obveza je nastavnika poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim stalno se stručno usavršavati unutar svog profesionalnog područja, utemeljivanjem svoje profesionalne i etičke prosudbe na dostupnim činjenicama isključujući svakodnevne predrasude.
- (3) Od ostalih radnika očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalni i etički besprijekorno ispunjavaju svoje radne obveze, obveze prema nastavnicima, učenicima i strankama te da u svojem djelovanju slijede načela ljubaznosti i tolerancije.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 9.

Svi radnici Škole moraju poštivati sve pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 10.

Radnik Škole treba poštivati osobnost učenika, kolega, roditelja/skrbnika i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, tjelesni izgled, dob i političku opredijeljenost.

Načelo mirnog suživota u školi

Članak 11.

- (1) Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.
- (2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.
- (3) Neprihvatljivo je nedolično oblačenje koje kod drugoga izaziva nelagodu.
- (4) Neprihvatljivo je dolaženje na rad pod utjecajem alkohola ili opijata kao i njihovo konzumiranje na radnom mjestu.

Načelo objektivnosti

Članak 12.

Radnici Škole i korisnici usluga Škole trebaju težiti objektivnosti. Radnici Škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

III. ODNOS PREMA PROFESIJI

Članak 13.

- (1) Bit nastavničke etike čine: čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje.
- (2) Nastavnik je slobodan i odgovoran u svom radu, te je dužan unapređivati svoje znanje u skladu sa najvišim standardima obrazovnog procesa.
- (3) Nastavnik objavljuje osobne rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugim nastavnicima, a radi podizanja kvaliteta nastavnog procesa i napredovanja struke.

Članak 14.

- (1) Nastavnik je dužan posebno posvetiti pažnju svojim nastavnim obvezama.
- (2) Nastavu mora održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju.
- (3) Nastavnik je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, u skladu sa svojim stručnim kompetencijama.

IV. ODNOS PREMA UČENICIMA

Članak 15.

Nastavnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima srednjoškolskog obrazovanja,
- prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja,
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
- obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima,
- pridonositi intelektualnom razvoju učenik,
- ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno,
- saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje.

Članak 16.

- (1) Nastavnik kod učenika mora poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.
- (2) Nastavni proces treba voditi prema osposobljavanju učenika za rješavanje zadataka, koji će na osnovi stečenih znanja s razumijevanjem usvajati napredak znanosti.

Članak 17.

- (1) Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.
- (2) Učenici se ocjenjuju onako kako je propisano Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama.

Članak 18.

- (1) Nastavnik je dužan s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštivanje njihovih osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svoga dostojanstva i izbjegavanje suviše bliskosti s učenicima.
- (2) Nastavnik u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.
- (3) Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

Članak 19.

Nastavnik, posebno pred učenicima, mora čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega, a svojim ponašanjem mora odgojno utjecati na učenike.

Članak 20.

- (1) Učenici su dužni nastavnike upoznati sa svim okolnostima koje mogu utjecati na Ispunjenje njihovih obveza u odgojno-obrazovnom radu.
- (2) U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

Članak 21.

Nastavnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

V. MEĐUSOBNI ODNOS RADNIKA

Članak 22.

- (1) Među radnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu.
- (2) U međusobnim odnosima radnici trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Članak 23.

- (1) Radnik ne smije druge radnike ometati u obavljanju njihovih poslova.
- (2) Radnici trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.
- (3) Radnik treba poštovati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.

Članak 24.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati radnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima/skrbnicima i drugim građanima.

VI. ODNOS PREMA INSTITUCIJI

Članak 25.

Usvajajući načela ovog Etičkog kodeksa, radnici se obvezuju na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Škole, svog ugleda i dostojanstva, a i ugleda i dostojanstva učenika.

Članak 26.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih radnji predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno bacaju tamnu mrlju na ugled institucije.

VII. ODNOS PREMA KORISNICIMA USLUGA

Članak 27.

- (1) Radnici Škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štititi interese Škole.
- (2) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnika Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 28.

- (1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.
- (2) Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.
- (3) Podatke o učeniku moguće je objaviti samo uz suglasnost roditelja/skrbnika.
- (4) Radnici Škole dužni su čuvati profesionalnu tajnu sve do njezinog službenog objavljivanja.

Članak 29.

- (1) Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze i sl.).
- (2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

VIII. JAVNI NASTUP RADNIKA ŠKOLE

Članak 30.

- (1) U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s dobivenim ovlastima i stručnim znanjem.
- (2) Kod javnih nastupa u kojima radnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, radnik je dužan naglasiti da iznosi osobno mišljenje.

IX. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 31.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 32.

- (1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.
- (2) Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj na prijedlog Nastavničkog vijeća.
- (3) Mandat Etičkog povjerenstva traje dvije godine.
- (4) Na kraju mandata Etičko povjerenstvo dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Članak 33.

- (1) Pitanja iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo rješava zaključkom.
- (2) Zaključak iz stavka 1. ovoga članka Etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.

X. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDBA ETIČKOG KODEKSA

Članak 34.

- (1) Radnik i ostali korisnik usluga Škole koji smatra da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu Etičkom povjerenstvu.
- (2) Pritužba se mora podnijeti u pisanom obliku i dostaviti u tajništvo Škole.

Članak 35.

Pritužba iz članka 32. mora sadržavati podatke:

- o opisu činjeničnog stanja
- o odredbama Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem činjenja povrijeđene.

Članak 36.

Etičko povjerenstvo treba zaprimljenu pritužbu razmotriti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju pritužbe u roku do 30 dana od dana primitka iste.

XI. UPOZNAVANJE NOVIH RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 37.

Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je radnike prije početka rada u Školi upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

XIII. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 38.

- (1) Etički kodeks se ističe u zbornici i kod ulaza u Školu.
- (2) Isti se objavljuje na mrežnoj stranici Škole.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Etičko povjerenstvo iz čl. 32. imenovat će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

Članak 40.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

Članak 41.

Izrazi koji se koriste za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 42.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Odluka o etičkom kodeksu neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti KLASA:110-04/09-01/08, URBROJ: 2125/37-04/09-2 od 2. ožujka 2009. godine.

KLASA: 011-03/21-01/05
URBROJ: 2125/37-04-21-01
Otočac, 21. rujna 2021.

Predsjednica Školskog odbora

Maja Pezelj Mandarić
Maja Pezelj Mandarić, dipl. oec.

Etički kodeks objavljen je na web stranici Škole dana 27. rujna 2021. godine.

Ravnateljica

Adela Rukavina
Adela Rukavina, prof.